Tőkés Rudolf

Februári ébresztő

VISSZHANG - LXI. évfolyam, 7. szám, 2017. február 17.

Úgy tűnik, hogy Putyin február 2-i villámvizitje sikeresen mozgósította a honi felvilágosodott külpolitikai szakértőket. Noha erről nem szóltak, a jó hír az, hogy az orosz elnök nem ragaszkodott ahhoz, hogy vendéglátói elnézést kérjenek, hogy 1956-ban egyebek között a pesti srácok visszalőttek a baráti megszálló szovjet csapatokra. A rossz hír az, hogy az 1956-os forradalom hatvanadik évfordulóján az obsitos miniszterelnök, Boross Péter a történtekkel kapcsolatban leimperialistázta Amerikát. Eredmény: 2:0 az örök szovjet/orosz–magyar barátság javára.

De térjünk a lényegre. Az *ÉS* február 10-i számában Széky János és Bokros Lajos szerintem szenzációsan jól kifejtett írásaikban helyretettek dolgokat. Engem főleg Bokros Lajos eszmefuttatása érdekel – egyebek között azért, mert jómagam is ilyesmivel foglalkoztam egyetemi pályafutásom során. Három egyetemen (Wesleyan, Yale, Connecticut) és a State Department Külügyi Akadémiáján 35 évig ezt tanítottam mind a diákoknak, mind a diplomatáknak. Bokros tézise – miszerint a mai Oroszország nem több, mint egy gazdaságilag lecsúszóban lévő kis-középhatalom – természetesen telitalálat. Az is, hogy a kardcsörgető fenyegetések az atomfegyverrel csak ködösítik a kleptokrata, nacionálterrorista, KGB-utód elit nemzetközi ambicióit. A nagyorosz lidércálmok búvöletében az orosz nép persze kiáll a vezére mellett. Miért ne? A szükős „kenyér” mellé időnként még „cirkuszt” is kapnak – lásd a bedrogozott szocsi téli olimpiát és a hasonlóan bedrogozott, de a végén befuccsolt riói olimpiai szereplést.

Mialatt mindez történik, egy ellenzéki politikust a Kreml falától száz méterre meggyilkoltak, egy másikat megmérgeztek (másodszor), egy harmadikat bíróság elé állítottak mondvacsinált korrupciós vádakkal. Hasonlóan az afgán háborúban elhunyt szovjet katonákhoz, akiket akkoriban titokban temettek el, az ukrán invázió és a szíriai kaland áldozatai hasonló „elismerésben” részesülnek. Másrészt a jó hír az, hogy a Putyin-barát oligarchák biztos-ami-biztos alapon évente százmilliárd dollárt síbolnak nyugati bankszámláikra. A hires mondat: „kövesd a pénzt”, sok mindent megmagyaráz az orosz pénzügyi elit jövőképéről.

McKain szenátor emlékezetes szavait, miszerint Putyin egyrészt „ bandita”, másrészt „gyilkos”, egyre többen osztják nem csak az Egyesült Államokban, de máshol is, ahol az ezeddig garantáltan sikeres taktika: „dezinformáció”, „kompromat”, kiberinvázió és a populista csőcselék finanszírozása bejött – mint például az Egyesült Államokban. Errefelé, aki a külpolitikával egyáltalán törődik – körülbelül a lakosság két százaléka –, azon tűnődik, hogy vajon mivel zsarolhatják az oroszok Trump elnököt, aki a fél világgal való kakaskodásával szemben olyan szépen nyilatkozik a szerinte „tiszteletre méltó” Putyin úrról. Bízzunk abban, hogy ez is kiderül előbb-utóbb. Erre már van precedens. Nixon lemondása egy félresikerült, piszlicsáré Watergate-betörés miatt kismiska egy kiberbetöréses bűnpártoláshoz képest. Az utóbbit hazaárulásnak hívják.

Mindez miért jó Magyarországnak? Nem kell történésznek lenni, hogy kiderüljön, honnan is jött a „keleti nyitás”-féle kamikazeakció. Ugyanis Kun Béla volt itt az ötletgazda. Kun mondotta volt: „ex oriente lux.” Ismeretes, hogy erre nagyon ráfázott Magyarország: Tanácsköztársaság, fehérterror, Horthy Miklós országlása és a holokauszt. Másrészt az is igaz, hogy a történelem sohasem volt a Fidesz erős oldala. Talán a rezidens külpolitikai lángelmék a Kállai-féle hintapolitikára gondoltak. Ez is befuccsolt, mert Jalta lett a vége.

A kérdés az, hogy a jelenlegi vircsaftnak mi lesz a vége. Lehet, hogy létrejön (a még hivatalban lévő) Trump elnök és Orbán Viktor miniszterelnök úr várva várt csúcstalálkozója. Ebből tuti nem lesz azonnali

Trianon-revízió, sem a 2024-es olimpia gáláns átpasszolása Los Angelesből Budapest javára. Én kölcsönös vállveregetésben reménykedem. Az utóbbi megtörténhet, ha Orbán Viktor megígéri, hogy az ország NATO-tagdíját azonnal kifizeti, és nem vár ezzel 2026-ig. Ismeretes, hogy Trump, mint profi ingatlanberuházó, a késedelmes lakbérfizetőket azonnal a bíróság elé vitte. Business is business. Potyautasnak lenni nagyon snassz Amerikában.

Másrészt mind potyautasnak, mind házon belüli rebellisnek lenni az Európai Unióban nagyszerű dolog. A miniszterelnök éves beszámolója engem Pique-re, a Barcelona bekkjére emlékeztet. Az utóbbi védi, amit védeni tud, de ha ez nem megy, akkor lerúgja – mondjuk az Atletico – balszélsőjét, amiért persze kiállítják. Ezután panaszkodik a baráti katalán sajtónak, hogy mindez félreértésen alapult. A gond az, hogy a bicskei foci nem működik mindenhol. A már korábban szabadalmazott „egész pályás letámadás” még kevésbé.

Én már korábban tisztelettel javasoltam a miniszterelnök úrnak, hogy gatyába kéne rázni az ország külpolitikáját – különösen az Egyesült Államok tekintetében. Erre válasz nem jött. Ez rendben van, mert egy külpolitikai tanácsadókkal bőségesen kistafírozott kormányban efajta eretnek gondolatok nem kívánatosak. Ugyanis ami fontos manapság, az a jövő évi választások sikerét biztosító bel- és külpolitikai, jórészt improvizált akciózás. Noha a választások kimenetele már nyugodtan borítékolható, az nem mindegy, hogy az emigy újraválasztott kormány – kétharmaddal vagy anélkül – hogyan tud navigálni a világpolitika zavaros vizein.

Az Egyesült Államok szempontjából nem oszt és nem szoroz, hogy Orbán Viktor továbbra is miniszterelnök marad, vagy sem. Itt a stratégiai tét a NATO fennmaradása. Ez a nyugat-európai államoknak, Lengyelországnak és a balti államoknak köszönhetően biztosra vehető. A potyautasok vagy észhez térnek, vagy kirúgják őket. A balkáni államok és Ukrajna már sorban állnak a felvételért. Ezen érdemes elgondolkodni a Bem rakparton. A lengyel Bem apó, noha emigráns volt, mégis a nemzet hőse lett a szabadságharc idején. Igaz, hogy akkoriban még nem volt migránsellenes népszavazás. Az is igaz, hogy a szabadságharcot vérbe fojtó cári csapatok hazaáruló „muszkavezetők” segítségével jutottak át a Kárpátokon. Manapság nincs szükség muszkavezetőkre. Ezt Gyurcsány Ferenc úrtól tudjuk, aki szerint 600–800 fedésben működő orosz katonai hírszerző él és virul Magyarországon. Kérdés: ki felel mindezért? Mert erről nem volt népszavazás.

(Professor of Political Science Emeritus [The University of Connecticut])